

SRIP MATPRO

e-MATPRO, novičnik SRIP-a MATPRO

leto IV, št. 10, oktober 2023

UVODNIK

Spoštovani!

Uvodni prispevek našega oktobrskega e-novičnika je namenjen poročilu z letošnjega posveta SRIP-a MATPRO; če se posveta morda niste mogli udeležiti, vas vabimo tudi k ogledu video posnetka dogodka. Seveda smo za vas pripravili tudi vrsto aktualnih novic, informacij o razpisih ter vabila na vrsto zanimivih dogodkov, ki se bodo zvrstili v prihodnjih tednih.

Prijazno vabljeni k branju!

Tjaša Polc
koordinatorka SRIP-a MATPRO

IZPOSTAVLJAMO

Letni posvet SRIP-a MATPRO: Materiale potrebujemo - ali jih bomo izdelovali mi, ali kdo drug

Industrija proizvodnje materialov je trenutno v največji stiski in se sooča z zaskrbljujočim padanjem naročil. Potrebujemo konkretne in ciljane ukrepe države. Država, ki ne bo imela zadostnih virov strateških materialov, jih bo prisiljena uvažati, zato mora s svojimi materiali upravljati pametno ter spodbujati vlaganja v raziskave in razvoj alternativnih materialov in tehnologij, je poudarila generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal na letnem posvetu SRIP-a MATPRO.

Dogodek se je odvil 12. oktobra v Portorožu. Celoten posnetek posveta si lahko ogledate na [povezavi >>>](#) . [Več...](#)

IZ DELA SRIP-a MATPRO

21. posvet o procesni metalurgiji jekla, 23. 11. 2023

Naravoslovnotehniška fakulteta – Oddelek za materiale in metalurgijo vabi na že 21. posvet o procesni metalurgiji jekla, ki je tradicionalno namenjen spoznavanju in izmenjavi izkušenj pri skupnih izzivih proizvodnje jekla in oskrbe s pomožnimi materiali. Dogodek bo potekal 23. novembra z začetkom ob 9:30 v prostorih NTF, Aškerčeva 12, Ljubljana. Zainteresirana podjetja oziroma institucije naj bi pripravili po eno predavanje. Naslov in povzetek predavanja je potrebno posredovati do 3. novembra, da bodo lahko objavljeni v zborniku, ki bo tradicionalno na razpolago na dan posveta. [Več...](#)

VABIMO VAS

Adria Innovation Day 2023, 7. - 8. 11. 2023

Adria Innovation Day 2023 si prizadeva okrepiti mrežo surovin v regiji ADRIA s tematskim dogodkom o Zakonu o kritičnih surovinah (CRM). Da bi olajšal implementacijo evropskega CRM v regiji Zahodnega Balkana, dogodek naslavlja ciljne skupine s celotne vrednostne verige surovin, ki se jim pridružujejo oblikovalci politik in druga vladna telesa. [Več...](#)

Raw Materials Week 2023, 13. - 17. 11. 2023

Raw Materials Week je letni dogodek, ki ga organizira Evropska komisija. Potekal bo v Bruslju in bo osredotočen na evropski zakon o kritičnih surovinah. Pokrival bo teme, povezane s kritičnimi in strateškimi surovinami, strateškimi projekti, naložbami, izdajanjem dovoljenj, raziskovanjem, inovacijami, krožnostjo, mednarodnimi partnerstvi itd. Letna konferenca na visoki ravni Evropskega partnerstva za inovacije (EIP) o surovinah, soorganizirana z Eumiconom, bo potekala 15. 11. in bo pokrivala teme, kot so surovine za energetske prehode, naložbe, strateški projekti, strateška partnerstva. [Več...](#)

GoDigital 2023 - Vaši podatki, vaša super moč!, 14. 11. 2023

Največja neodvisna poslovna konferenca na področju digitalizacije v Sloveniji bo potekala 14. novembra na Brdu pri Kranju. Gostila bo tako domače kot tuje strokovnjake. Rdeča nit konference GoDigital 2023 - Vaši podatki, vaša super moč! bo, kako izkoristiti moč podatkov in umetne inteligence za ustvarjanje poslovne vrednosti. [Več...](#)

Uvod v digitalno preobrazbo s praktičnimi primeri v živo na CPU, 15. 11. 2023

Industrija 4.0 je danes eden glavnih konceptov, ki v vsakdanje življenje prinaša najnovejši razvoj informacijske tehnologije in s tem preoblikuje delovanje gospodarstva. Z novimi rešitvami se lahko povežemo z globalnimi omrežji, da lahko spremljamo in nadzorujemo obsežnejše zajemanje in procesiranje podatkov v realnem času. Na usposabljanju za digitalizacijo v proizvodnih podjetjih, ki bo potekalo na Centru za poslovno usposabljanje (CPU), bodo predstavljene potencialne možnosti za digitalno transformacijo. [Več...](#)

Mreža znanja 2024, 14. - 16. 11. 2023

Mreža znanja je Arnesova jesenska konferenca, katere program je namenjen predvsem udeležencem, ki delujejo na področjih izobraževanja, raziskovanja in kulture. Prijave na konferenco so že odprte. [Več...](#)

18. Vrh slovenskega gospodarstva: Uglašeni v razvoju, 29. 11. 2023

V odprtem dialogu med gospodarstveniki, Vlado RS in drugimi ključnimi deležniki bodo udeleženci iskali uglasenost v pogledih, kako doseči ali morda celo preseči cilje do leta 2030, zastavljene na lanskem Vrhu ter o tem, kako uglasiti izzive Slovenije na področju trajnostnega razvoja, vključno s poplavno obnovo, kako doseči zeleni prehod industrije ter učinkovito rabo virov in energije, kako ustvariti atraktivno poslovno in inovacijsko okolje. [Več...](#)

RAZPISI

Javni razpis za izbor operacij »Podpora strateškim razvojno inovacijskim partnerstvom (SRIP) za obdobje 2023 – 2026

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije je 13. oktobra objavilo Javni razpis za izbor operacij »Podpora strateškim razvojno inovacijskim partnerstvom (SRIP) za obdobje 2023 – 2026«. Cilj javnega razpisa je nadgradnja delovanja SRIP na vseh prednostnih področjih S5, osredotočanje na ključne omogočitvene tehnologije iz trinivojske prioritizacije S5, razvoj človeških virov ter vstop v mednarodna partnerstva, kar ima za posledico povečanje vlaganj v raziskave, razvoj in inovacije. [Več...](#)

Javni razpis P7P 2023 - Kredit za odpravo škode v poplavah avgusta 2023

Predmet razpisa Slovenskega podjetniškega sklada so krediti za mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP). Njegov namen je zagotoviti hitro in ugodno financiranje kot pomoč pri saniranju posledic poplav v avgustu 2023 v gospodarstvu. Skupni razpoložljivi znesek razpisa je v višini 30.000.000 EUR. Javni razpis bo odprt do 20. 12. 2023 oziroma do porabe sredstev. [Več...](#)

Odprt je razpis EIT Manufacturing: Empowering SMEs

Namen razpisa Empowering SMEs je pritegniti, izbrati in podpreti MSP, ki so pripravljena nadaljevati z inoviranjem svojih obstoječih rešitev (nivo TRL 8/9). Gre za zagotovitev finančne podpore izbranemu MSP ali MSP in končnemu uporabniku. Poleg tega bodo izbrani prijavitelji deležni podpornih storitev, ki jih zagotavlja EIT Manufacturing med izvajanjem projekta in po njegovem koncu, s ciljem uspešne komercializacije rezultatov. [Več...](#)

Razpis SMART za projekte napredne proizvodnje

SMART je Eureka grozd za napredno proizvodnjo, katerega namen je spodbujati sodelovalne, mednarodne in tržno orientirane raziskovalne in razvojne ter inovacijske projekte. SMART je odprl razpis za organizacije, ki mednarodno sodelujejo pri raziskavah in razvoju naprednih proizvodnih projektov. Razpis je odprt do 22. januarja 2024. [Več...](#)

Javni razpis programa UNESCO - L'Oreal Za ženske v znanosti 2024

L'ORÉAL ADRIA in Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, partnerja slovenskega nacionalnega programa »Za ženske v znanosti«, razpisujeta 18. nacionalni program »Za ženske v znanosti« 2024, v sklopu katerega bosta trem perspektivnim mladim raziskovalkam podelila štipendijo v enkratnem znesku 5.000 evrov. [Več...](#)

Spletna stran aktualnih razpisov na portalu GZS

Na spletnih straneh GZS so objavljeni zbrani aktualni javni razpisi na nacionalni ravni, torej javni razpisi ministrstev in izvajalskih agencij. [Več...](#)

Aktualni javni razpisi in pozivi Javne agencije SPIRIT

Javne razpise in pozive Javne agencije SPIRIT, ki so trenutno v teku in so morda zanimivi tudi za vas, si lahko ogledate [na povezavi >>>](#)

Odprti pozivi in javni razpisi Slovenskega podjetniškega sklada

Odprte javne razpise Slovenskega podjetniškega sklada, ki bi bili morda zanimivi za vas, si lahko ogledate [na povezavi >>>](#)

DOBRO JE VEDETI

Začetek prehodnega obdobja v okviru mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah

1. oktobra se je začelo prehodno obdobje v okviru Mehanizma Evropske unije za ogljično prilagoditev na mejah (Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM), ki je prelomno orodje za določanje poštene cene emisij ogljika med proizvodnjo ogljično intenzivnega blaga, ki vstopa v EU, in za spodbujanje čistejših industrijskih proizvodnje v državah, ki niso

članice EU. Podlaga za izvajanje tega mehanizma je [Uredba \(EU\) 2023/956 o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah](#) . Prehodno obdobje bo trajalo do konca leta 2025. 1. januarja 2026 bo začel veljati dokončni sistem CBAM. [Več...](#)

V javni obravnavi osnutek Podnebnege zakona

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v javno obravnavo predložilo osnutek Podnebnege zakona, ki daje celovit okvir za učinkovitejše izvajanje podnebnih politik in izpolnitev cilja podnebne nevtralnosti najkasneje do 2050 ter ureja tako blaženje podnebnih sprememb kot prilagajanje nanje. Javna obravnavo bo trajala do 15. novembra 2023. [Več...](#)

Sprejeta prepoved za mikroplastiko

V Uradnem listu EU je bila 27. septembra objavljena nova uredba glede sintetičnih polimernih mikrodelcev. Uredba, ki je stopila v veljavo 17. oktobra, je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah. Določa splošno omejitev dajanja v promet sintetičnih polimernih mikrodelcev, ki so namerno dodani v nek izdelek in predstavlja prvi in pomemben korak na EU ravni k reguliranju tega področja. [Več...](#)

Objavljena nova direktiva o energetske učinkovitosti

Nova, prenovljena [Direktiva o energetske učinkovitosti \(EU\) 2023/1791](#) , ki sta jo Evropski parlament in Svet sprejela v začetku tega leta, je bila objavljena v Uradnem listu EU 20. septembra. Po začetku veljavnosti, 20. dan po objavi, imajo države članice EU dve leti časa, da prenesejo večino različnih elementov direktive v nacionalno zakonodajo. Nova direktiva uvaja vrsto ukrepov za pospešitev energetske učinkovitosti, vključno s sprejetjem načela »energetska učinkovitost na prvem mestu« v energetske in neenergetske politikah. [Več...](#)

Konferenca Reciklaža 2023

10. konferenca Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov REC 2023 je potekala 19. in 20. oktobra pod naslovom Ravnanje z odpadki v luči bodočih zakonodajnih sprememb v Sloveniji in EU. Dialog med različnimi deležniki je bil usmerjen v prihajajoče zakonodajne novosti, zahtevne izzive krožnega gospodarstva in zelenega prehoda ter v priložnosti, ki jo za branžo ravnanja z odpadki prinaša nova slovenska in evropska zakonodaja. Okrogla miza pa je iz različnih kotov skušala odgovoriti na vprašanje, kako razumeti in izpeljati zeleni prehod v gospodarstvu. [Več...](#)

V javni obravnavi novela zakona o gospodarskih družbah

Do 31. oktobra je v javni obravnavi [osnutek](#) Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M). Namen je implementacija več direktiv EU, med drugim tudi Direktive 2022/2464 (CSRD), ki ureja poročilo o trajnostnosti.

Vlada sprejela metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje

Vlada RS je sprejela metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje in neposrednim proračunskim uporabnikom državnega proračuna naložila, da jo od 1. januarja 2024

uporabljajo za vse nove projekte in ukrepe, ki se uvrščajo v Načrt razvojnih programov (NRP). [Metodologija](#) bo prispevala k večjemu zavedanju in delovanju v smeri trajnostne rasti.

Energija iz obnovljivih virov: Svet EU sprejel nova pravila

Svet EU je 9. oktobra sprejel novo direktivo o energiji iz obnovljivih virov z namenom povečanja deleža energije iz obnovljivih virov v skupni porabi energije v EU na 42,5 % do leta 2030 z dodatnim 2,5-odstotnim okvirnim dodatkom, da bi lahko dosegli cilj 45 %. K temu skupnemu cilju bo prispevala vsaka država članica. [Več...](#)

Gospodarstveniki pri predsedniku vlade: "Če želimo blaginjo za vse, je čas, da prenehate dodatno obremenjevati gospodarstvo."

Predsednice in predsedniki 14-ih gospodarskih in kmetijskih organizacij ter združenj so se 9. oktobra sestali s predsednikom vlade dr. Robertom Golobom in ministrsko ekipo. Gospodarstvo je pozvalo k srečanju, saj si želi biti enakovreden sogovornik pri pripravi premišljenih in dolgoročnih po-poplavnih in siceršnjih ukrepov ter sprememb. Parcialni ukrepi, ki so bili že sprejeti ali najavljeni, povzročajo še dodatne nepotrebne pretrese v že tako nestabilnem poslovnem okolju. Gospodarstveniki se zavedajo, da lahko le skupaj – država, gospodarstvo in civilna družba – oblikujejo prihodnost države in družbe ter zagotavljajo blaginjo za vse. [Več...](#)

Na GZS o ukrepih za obnovo po poplavah

Na razširjeni zaledni skupini za poplave so 17. oktobra državni sekretar za koordinacijo ukrepov in aktivnosti za obnovo po poplavah 2023 Boštjan Šefic, predsednik sveta vlade za obnovo po poplavah Marjan Pipenbaher, strokovnjak za hidrologijo Rok Fazarinc ter direktor GZS-Zbornice gradbeništva in IGM Gregor Ficko razpravljali o kratko- in dolgoročnih ukrepih, potrebnih za odpravo posledic poletnih poplav, sanacijo in razvoj. Med kratkoročnimi ukrepi je bilo izpostavljeno utrjevanje brežin in čiščenje strug, med daljnosežnejšimi pa med drugim dolgoročno urejanje vodotokov ter izgradnja suhih zadrževalnikov. [Več...](#)

Danes bi bil zeleni prehod slovenske industrije v velikem delu že zaključen!

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je v začetku oktobra upravičencem za leto 2022 izplačalo 25,7 milijona evrov iz Sklada za podnebne spremembe kot nadomestilo energetske intenzivnim podjetjem, ki so oziroma bodo v letih od 2022 do 2024 plačevala višje cene električne energije zaradi trgovanja s kuponi toplogrednih plinov. V tem obdobju bodo sicer podjetja prejela vsega skupaj 99,15 mio evrov. Evropska komisija je sicer že pred desetimi leti prepoznala, da trgovanje z emisijami toplogrednih plinov penalizira energetske intenzivne panoge in zato obstaja nevarnost, da bodo svoje proizvodnje selile v tujino oziroma jih zapirale. Vlada RS je Uredbo o nadomestilu za kritje posrednih stroškov zaradi stroškov emisij toplogrednih plinov v korist določenih sektorjev ali delov sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju premestitve emisije CO₂, sprejela februarja 2023. [Več...](#)

Vietnamsko-slovensko B2G in B2B srečanje na GZS

Na interaktivnem vladno-poslovnem srečanju ob priložnosti obiska vietnamskega ministra za industrijo in trgovino v Sloveniji so poleg ministra sodelovali še predstavniki vietnamskih vladnih institucij ter podjetja s področij logistike, pomorskega transporta, pijač, elektro in kovinsko predelovalne industrije. Dogodek je bil v organizaciji GZS, SPIRIT Slovenija, MGTŠ in MZEZ. [Več...](#)

Popravilo blaga je bolj trajnostna rešitev, ki pa bo za manjša podjetja izziv

GZS sicer podpira predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o popravilu blaga, kar lahko prispeva k trajnostnemu razvoju in bolj učinkoviti uporabi naravnih virov, vendar opozarja, da bodo predvsem manjša podjetja imela težave pri spoštovanju te direktive. Ob tem pa je GZS opozorila, da v mnogih primerih popravilo ni nujno najbolj trajnostna rešitev in je nakup novega izdelka včasih okolju prijaznejši, saj novi izdelki lahko porabijo manj energije in virov kot starejši. Zato je pozvala k celostnemu pristopu in sprejemanju zakonodajnih rešitev, ki bodo upoštevale tudi te vidike. [Več..](#)

Uvedba samostojnega predmeta informatike in računalništva v šole je kritična nuja

V Sloveniji bi morali letno usposobiti okoli šest tisoč strokovnjakov informacijske in komunikacijske tehnologije, a jih le okrog 2.500, kar Slovenijo uvršča na prvo mesto v EU po težavah pri pridobivanju IKT kadrov. Ravno zato je obvezen predmet računalništva in informatike (RIN) s primernim učnim programom, ki bi digitalno opismenjeval vse mlade v osnovnih in srednjih šolah, kritična nuja, je izpostavil Igor Zorko, predsednik Gospodarskega strateškega sveta GZS za digitalizacijo in predsednik GZS - Združenja za informatiko in telekomunikacije na posvetu na GZS 4. oktobra. [Več...](#)

Koroško gospodarstvo potrebuje osnovne konkurenčne pogoje in razvojne spodbude

Srečanja s predsednikom vlade in ministri ob njihovem obisku v koroški regiji konec septembra so se udeležili številni predstavniki gospodarstva, kot so direktorji podjetij Tab, SIJ Metal Ravne, Monter Dravograd, Avto Kočevje, Kolding in mnogi drugi, ki se zavedajo težke situacije koroškega gospodarstva in številnih izzivov, ki jih v prihodnih letih še čakajo. [Več...](#)

Ustanovljen saudsko-slovenski poslovni klub

Ob obisku saudskega ministra za gospodarski razvoj in načrtovanje Alibrahima v Sloveniji konec septembra sta Gospodarska zbornica Slovenije in Federacija saudskih zbornic podpisali dogovor o ustanovitvi saudsko-slovenskega poslovnega kluba. Predsednik GZS Tibor Šimonka je dogodek označil kot odlično priložnost za izmenjavo izkušenj in stališč o različnih vidikih in gospodarskih vprašanjih, na primer o povečanju stroškov surovin, vprašanjih dobavne verige, težavah pri zaposlovanju, ponovni industrializaciji in cenah energentov; predvsem slednje je za Slovenijo in Evropo velik problem. Največje priložnosti

za sodelovanje Šimonka vidi na področju naprednih materialov, pametnih zgradb, zdravja in dobrega počutja, digitalizacije in umetne inteligence, trajnostnega življenja in mobilnosti ter inovacij. [Več...](#)

Tibor Šimonka na konferenci Izvozniki 2023

Medijska hiša Delo je konec septembra v soorganizaciji z Gospodarsko zbornico Slovenije pripravila poslovno konferenco Izvozna podjetja v novih globalnih ekosistemih. Predsednik GZS Tibor Šimonka je uvodoma poudaril, da je industrija proizvodnje materialov trenutno v največji stiski in se sooča z zaskrbljujočim padanjem naročil, zato potrebujemo konkretne in ciljne ukrepe, pa tudi širši družbeni konsenz. [Več...](#)

VABLJENI K BRANJU

Revija Materiali in tehnologije / Materials and Technology št. 5 (2023)

Revija Materiali in tehnologije / Materials and Technology je znanstvena revija, ki objavlja izvirne znanstvene članke, ki obravnavajo teoretična in praktična vprašanja naravoslovnih ved in tehnologije na področjih kovinskih in anorganskih materialov, polimerov, vakuumske tehnike, nanomaterialov in v zadnjem času tudi biomaterialov. Vabljeni k branju! [Več...](#)

Izdaja: Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo Materiali kot končni produkti (SRIP MATPRO)

Za SRIP MATPRO: branka.murn@gzs.si

<https://matpro.gzs.si>